Riigikohus selgitas vähenenud töövõimega ametnikele hüvitise maksmist

17. mai 2022

Riigikohtu halduskolleegium leidis teisipäeval, 17. mail avaldatud otsuses, et tööst tingitud haiguse korral tuleb ametnikule hüvitise maksmisel lähtuda riigivastutuse seadusest, mitte avaliku teenistuse seadusest.

Kohtus arutusel olnud juhtum puudutas vallavalitsuses keskkonnanõunikuna ja hiljem keskkonnaspetsialistina töötanud ametnikku, kes haigestus väidetavalt liiga suure töökoormuse ja pingeliste töösuhete tõttu ning kaotas pikemaks ajaks töövõime. Pärast teenistusest vabastamist nõudis ta vallalt tervisekahju hüvitamiseks 30 000 eurot.

Haldus- ja ringkonnakohus jätsid kaebuse rahuldamata. Halduskohtu hinnangul polnud tõendatud, et kaebaja tervisekahjustus tekkis valla süül, sest ta ei juhtinud liiga suurele koormusele tööandja tähelepanu.

Ringkonnakohus aga jättis kaebuse sisuliselt lahendamata, leides, et see oleks tulnud esitada mitte riigivastutuse seaduse, vaid avaliku teenistuse seaduse alusel. Kui esimene neist näeb ette kolmeaastase kaebetähtaja, siis teise järgi tuleb kaebus esitada 90 päeva jooksul pärast töövõime languse tuvastamist ning kaebaja ületas seda tähtaega.

Riigikohtu halduskolleegium tühistas 17. mail ringkonnakohtu otsuse ja saatis asja tagasi samale kohtule uueks arutamiseks. Kolleegium juhtis tähelepanu sellele, et avaliku teenistuse seaduse alusel saab töövõime vähenemist hüvitada ainult juhul, kui põhjuseks on tööga seotud õnnetus või ametniku poolt süüteo tõkestamine, päästesündmuse lahendamine ja ohu tõrjumine ning tema vastu toime pandud rünne. Kui haigestumise pole tingitud õnnetusjuhtumist või eelpool loetletud eriteenistuste ülesannete täitmisest, siis tuleb lähtuda riigivastutuse seadusest.

Viimane võimaldab nõuda töövõimetuse tõttu saamata jäänud tulu, sealhulgas sissetulekute vähenemisest või edasiste majanduslike võimaluste halvenemisest tingitud kahju. Üldiselt tuleb kahjunõude rahuldamisega luua varaline olukord, milles kannatanu oleks siis, kui tema õigusi poleks rikutud.

Kõigepealt peab kohus siiski tuvastama, et tööandjal on tekkinud kahju hüvitamise kohustus – näiteks kas ta on rikkunud töötervishoiu ja tööohutuse seaduses tööandjale sätestatud nõudmisi. Saamata jäänud tulu ei hüvitata, kui tööandja tõendab, et ta polnud kahju tekitamises süüdi, märkis Riigikohus.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Põder
pressiesindaja

Riigikohus
533 39 846

Allikas URL: https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-selgitas-vahenenud-toovoimega-ametnikele-huvitise-maksmist

Lingid
[1] https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-20-1231/50